

Kafkasya ve Stalingradda çarpışmalar şiddetlendi

Almanlar Stalingradda yeniden arazi kazandılar

Stokholme göre taarruza geçen Timeçenko orduları Almanların birinci müdafaa hattını tahrib etmişler

Salomon adalarında muharebe

5 Japon harb gemisi batırıldı

Salomon adaları önünden çekilen Japon donanmasına hücumlar devam ediyor

Vaşington 31 (A.A.) — Pearl Harbourdan bildirildiğine göre son on beş gün içinde Salomon takım adalarında vaziyet daha müsaid addedilmektedir. Burada (Devamı 5 inci sayfa)

Alman hususî tebliği

Kanarya adaları açıklarında 14 müttefik gemisi daha batırıldı

Berlin 31 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının hususî tebliği:

Şiddetli sonbahar fırtınalarına rağmen, Alman denizaltıları Atlantik denizinde düşman gemi kafilelerine karşı hareketlerine devam etmişlerdir.

Dün bir Alman denizaltı grubu Kanarya adaları açıklarında bir düşman gemi kafilasını yakalamıştır. (Devamı 5 inci sayfa)

Yeni zenginler nasıl para yiyorlar? "Son Posta", da şayanı dikkat bir roportaj serisi Pek yakında

Almanlar Stalingradda yeni toprak kazandılar

Berlin 31 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

Nalçık yakınında Alman ve Rumen kıt'aları dağın düşman unsurlarını yok etmişler ve çok ehemmiyetli bir noktada bir nehir geçidini zorlamışlardır.

Stalingradda hücum kıt'aları yeni arazi kazanmışlardır. Düşman çok kayıp verdiğinden şehrin cenubunda hücumunu durdurmuştur.

Savaş tayyarelerinden mürekkep hava filolarımız Ashakanın şimalindeki demiryollarına yeniden hücum etmişlerdir.

İtalyan ve Macar kıt'aları, Don nehri geçmek üzere düşman tarafından yapılan teşebbüsü püskürtmüşlerdir.

Doğu cephesinin diğer kesimlerinde değişiklik olmamıştır.

Hücum kıt'alarımız bu büyük sayıda blokhoz ve muharebe (Devamı 5 inci sayfa)

Mısırda İngiliz ordusu yeniden taarruza geçti

Londra mihver mukabil taarruzlarının hiçbir netice vermediğini bildiriyor

Kahire 31 (A.A.) — Müstefrik Ortasark harb tebliği: 29/30 İkteşrin gecesi ve günü ileri iniş sahaları ile diğer hedeflere yapılan taarruzlara devam etmişlerdir. (Devamı 5 inci sayfa)

Askerî vaziyet

Mısırdaki İngiliz taarruzu niçin inkişaf edemedi, bundan sonra ne olacak?

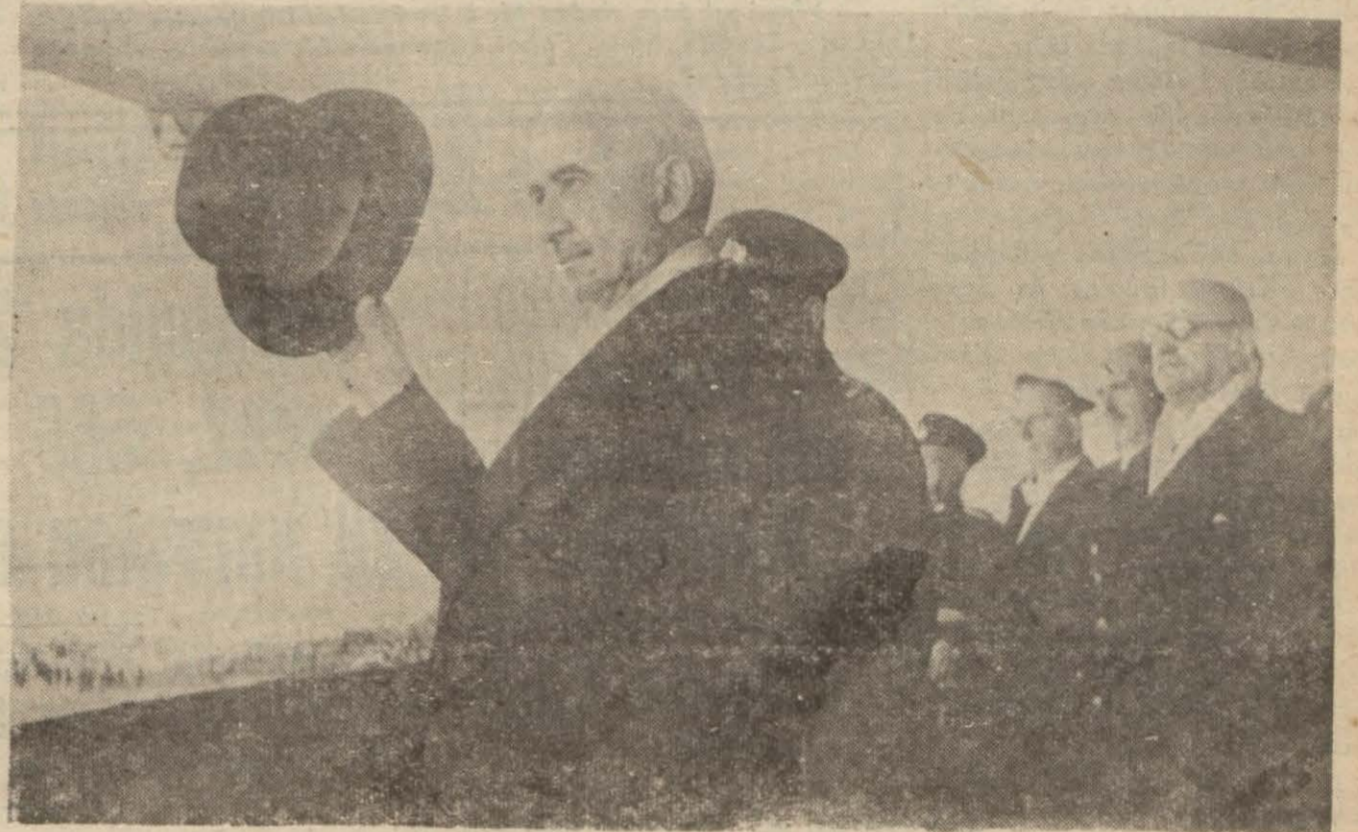
Yazan: Emekli General K. D.

1 — Mısır cephesinde: İngilizler, Elalemeyn ile Marsa Matruh arasından, yani bu defa cepheden taarruz eden kuvvetlerine daha yakın bir munta-

kadan deniz ve hava kuvvetlerinin himayesinde fakat, gene muvaffak olamayan ikinci bir çıkarma teşebbüsünde daha bulun-

Meclis bugün Millî Şefin mühim bir nutku ile açılıyor

Meclis Parti Grubu dün Başvekil Saraçoğlunun reisliğinde toplandı meclis reisliğine Abdülhalik Renda seçildi

Millî Şefimizi Cumhuriyet bayramı günü geçid resmî esnâsında gösteren bir resim

Ankara 31 (Hususî) — Büyük Millet Meclisi yarın (bugün) saat 14 de Cümhurreisi aziz Millî Şefimiz İnönü tarafından açıl-

acaktır. Bu münasebetle sayın devlet reisimiz mutad olan yıllık nutkunu irad edecektir. Dünyadimi Türkiyenin dış ve iç politinin geçirmekte olduğu bu karan-

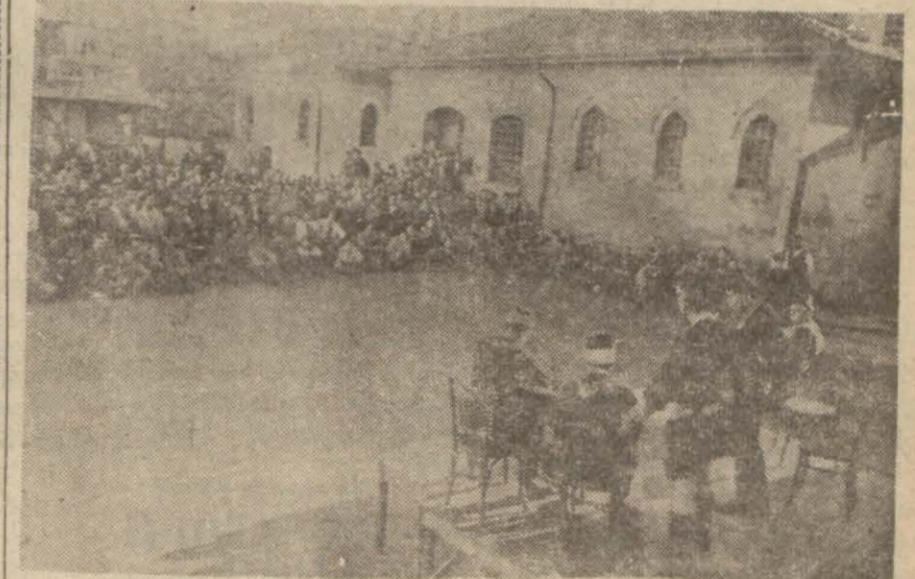
Millî Şefe Devlet Reislerinin tebrik telgrafları

Ankara, 31 — Cumhuriyet bayramımız münasebetile İngiltere kralı, İtalya kralı, Almanya devlet reisi Adolf Hitler, Fransa devlet reisi mareşal Peten, Japon imparatoru, Sovyet Şuralar İttihadı yüksek şurası reisi Kalenin, Efganistan kralı, Amerika cümhurreisi Ruzvelt, mareşal Antonesko, Yugoslavya kralı, Macar kral naibi, İran Şahi, Çin devlet reisi, Yunan kralı, Mısır kralı, Bulgaristan kralı, Polonya cümhurreisi, şarki Erdün Emir Abdullaha taarruzlarından gönderilen tebrik telgraflarına Millî Şef teşekkürle mukabelede bulunmuşlardır.

Hapishanede tiyatro

Cumhuriyet bayramı münasebetile mahkûmlar karşısında temsil veren Halkevi gençleri neler gördüler?

Röportajı yapan: Nusret Safa Coşkun

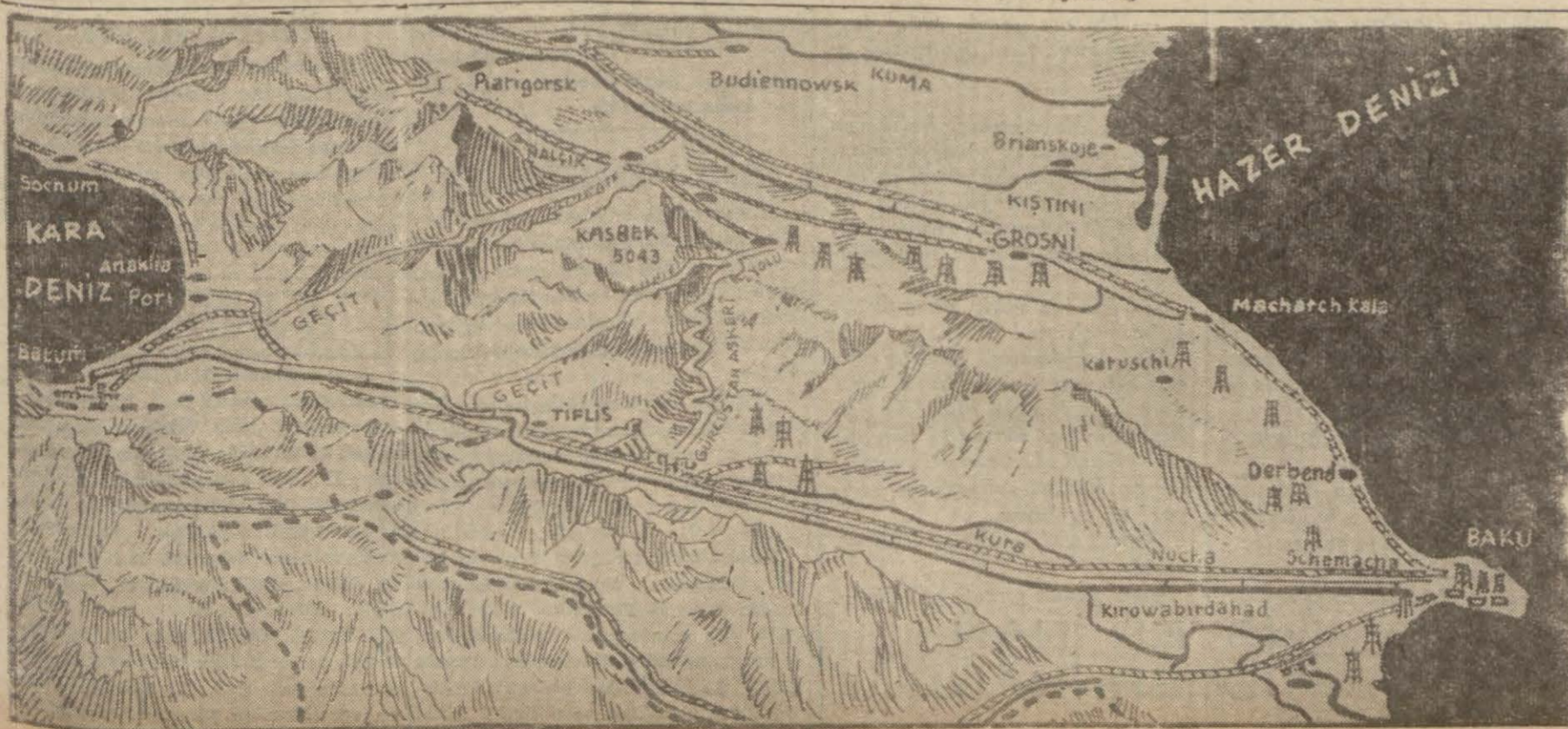
Hapishanede temsil verilirken

Nazarı dikkatinizi celbettim, Cezaevinde de bir toplantı yapılmıyordum; çünkü sayımızda Cümhuriyet bayramı merasimi arasında

Bulgar takımı Fenere 2-1 mağlûb oldu

Dünya maçın bir intiba (Yazı sayfa 4/1 de)

Kafkasvadaki harb sahasını gösterir sayfanın alt kısmında bir harita

İKTİSADÎ TETKİKLER

Amerikanın askerî ve iktisadî kaynakları

Harb istihsalâtı bakımından bugünkü vaziyet nedir, yarınki vaziyet ne olacaktır?

— 3 — [*]

Bundan önce yazdığımız yazılarda Amerikanın tedricen bütün harb cephesinde yavaş yavaş ağır basmağa başladığını kaydetmiş ve bunun sebepleri üzerinde durmuşuk. Bilindiği üzere bugünkü harbler, her şeyden önce teknik harblerdir. Bunun için, sanayi itibarile kudretli olan milletler, er geç askerlik sahasında da kendilerini göstermeğe namzedirler. İşte biz, bundan evvelki yazılarımızda bunu esas tutarak Amerika'nın bugünkü yüksek ve modern harb endüstrisine temel vazifesini gören sonsuz iptidai madde kaynaklarından, mukayeseli bir şekilde bahsetmiştik. Şimdi, doğrudan doğruya harb sanayiinde birinci derecede rol oynayan bir kaç maddeden ve Amerikanın bugünkü harb istihsalâtından kısaca bahsederek vaziyetin ne merkezde olduğunu tetkik edelim.

Bir memlekette harb sanayiinin kuvvetleniş ve harb istihsalâtının artış temposunu en iyi gösteren şey, o memleketteki çelik istihsalâtıdır. Akvam Cemiyetinin resmî istatistiklerine nazaran 1937 yılında Birleşik Amerika Cumhuriyetlerinin çelik istihsalâtı 51,380,000; Almanyanın ise 19,817,000 tondur.

Halbuki bugün Birleşik Amerikanın çelik istihsalâtı 1937 yılına nazaran iki misline, yani 100 milyon tona çıkmıştır.

[*] Bundan önceki yazılar gazetemizin 24 ve 28 İkinciteşrin sayılarında çıkmıştır.

Birleşik Amerikanın tayyare istihsalâtı da, bilhassa 1939 yılındanberi, büyük bir süratle inkişaf etmektedir. İkinci dünya harbinden önce Birleşik Amerikanın yıllık tayyare istihsalâtı ancak bin kadardı. Fakat 1940 yılı Mayısında garb cephesinde başlayan harekâtla beraber Amerikanın tayyare istihsalatı temposu da artmağa başladı. Aylık tayyare imalâtı 500 ze çıktı. 1914 yılının Haziranında, yani Rus-Alman harbi başlangıçlarında ise, aylık istihsalât 1500 zü buldu. Dünya seyahatinden dönüşünden sonra Vilki'nin yaptığı beyanata nazaran Birleşik Amerikanın aylık tayyare istihsalâtı 5000 sayısına yaklaşmış bulunmaktadır.

Amerika yarı resmi kaynaklarından verilen bu rakamların doğru olup olmadığını bilmiyoruz. Fakat bugün Amerika harb sanayii hiç şüphe yok ki, ayda 5 binden fazla da tayyare yapabilecek bir mevkededir. Nitekim daha bu beyanattan önce Amerika gazetelerinin kaydettiğine nazaran Amerika tayyare sanayii ayda 4 bin tayyare ve 12 bin tayyare motörü yapmakta imiş. Malûm olduğu üzere en mühim ve en güç cihet tayyare motörü inşasıdır. Motörler elde olduktan sonra tayyarenin diğer aktamını yapmak kolaydır. Verilen bu rakamlar doğru ise Birleşik Amerika devletleri tek başına Almanyanın tayyare motörü inşaatından 3 misli fazla motör inşa ediyor demektir.

Gene Amerika gazetelerinin yazdıklarına ve birçok resmî a-

ğızların da teyid ettiklerine göre Amerika hükümetinin 1942 yılı için verdiği tayyare siparişi 60 bin, tayyare motörü siparişi ise 130 bine kadar yükselmiş bulunmaktadır.

Yukarıda da söylediğimiz gibi bu rakamların hakikaten aşağı da, yukarı da olması pek mümkündür. Fakat ortada gizlenmesi mümkün olmayan bir hakikat varsa, o da son yapılan Amerikan tayyarelerinin kalite itibarile gerek Alman, gerekse İngiliz tayyarelerinden daha yüksek olduğudur. Bunu da tabii telâkki etmek lâzımdır. Çünkü Amerikanın tayyare sanayii, gerek Alman, gerekse İngiliz tayyare sanayiiine nazaran daha yenidir. O itibarla günün bütün yeniliklerini, son harblerden edinilen bütün tecrübeleri nefsinde toplamış olması lâzımdır.

Amerikanın son sistem tayyarelerinde bir beygir kuvvetine isabet eden tayyare ağırlığı miktarı, ancak 400 gramdır. Ne İngiliz, ne de Alman tayyareleri henüz bu mertebeye erişememişlerdir.

Diğer taraftan «Uçan kaleler» ismini alan Amerikanın ağır bombardıman tayyareleri uzun mesafeleri aşmak bakımından henüz rakipsiz bir haldedirler. Gene Amerika gazetelerinin kaydettiklerine nazaran Amerikanın tayyare fabrikaları yalnız bu «Uçan kaleler» den ayda 500 tane yapmakta imişler..

Verilen malûmata göre 1941 yılı için Amerika harb sanayiinin aldığı siparişler şu rakamlarla (Devamı sayfa 4/2 de)

SPOR Müsahabesi:

İlk spor yazıcıları ve spor mecmuaları

Yazan : M. Sami Karayel

Geçen haftaki müsahabem, spor tarihimizin bir kısmını tenvir etmiş bulunuyordu. Spor tarihimi ze aid bazı vak'aları neşretmek bugünkü nesle, neler çektiğimizi gösterip vermek fena olmasa gerek.

Türkiyede, modern sporları ve neşriyatını vücudlandırmak için neler çekilmiş, ne derdlere katlanılmış olduğunu bilmelidir.

Neşriyat diye geçmeyiniz! Her hangi bir şubenin yazıcıları olmazsa ve, gene o şubenin kendine mahsus ilim ve, edebiyatı tekevvün ve tekemmül etmemiş bulunursa ne halka, eski tabirle infazı meram ve isma' kelâm kabul olur ve ne de o şube müessesleşmiş blunur

★ Bu haftaki müsahabemde spor muharrirlerinden, ve, ilk spor muharrirlerle spor edebiyatımızın kimler tarafından vücudlandırıldığından bahsedeceğim.

Tanzimatı Hayriyeden sonra ilk spor yazıcısı filozof Rıza Tefviktir. Filozof Rıza Tefvik merhum doktor Besim Ömer Paşa'nın neşretmekte olduğu Nevsali Âfiyet mecmuasında beden terbiyesine aid vukufu yazmış yazmıştı. Ve, sporcu lisanını o, yazılarıyla tesise yarar olmuştu.

Bilhassa Rıza Tefvik, ilk olarak bize İsveç jimnastikleri vazii Hanri Lingi tanıtmakla spor, ve, beden terbiyesi şubesinde ilmi güçlerimize ve, tetkikleriimize pişva olmuştur.

Rıza Tefvikle beraber doktor Rusçuklu Hakkıyı da, yâdetmelidir. Bu zat, mecmualarda ve, gazetelerde ilmi neşriyatta bulunarak ağır jimnastikler aleyhinde ve sporlar hakkında vâkıfane makaleler yazmıştır.

Fakat gerek Rıza Tefviğin, gerekse Rusçuklunun neşriyatı,

kurak bir cemiyete hitab zamanına rastladığından müessir olmaktan uzak kalmıştı. Ve, ikinci Sultan Hamid devrine aid olan, bu, neşriyat muhitini bulamamasından dolayı meçhuller içinde boğulmuştu.

Asıl spor neşriyatı meşrutiyet inkilâbından sonra başlar. İlk olarak Türkiyemizde «İdman» namile bir spor mecmuası intişar etmişti. Bu, mecmuanın sahibi Cem'i Bey isminde sporcu

bir zattı. İlk spor muharrirleri de bu, mecmuada toplanmış bulunuyordu.

İlk spor muharrirleri şunlardı: Merhum Ali Şükrü, Ali Seyfi merhum, Bürhan Felek, ben, Ali Sami...

İdman mecmuası muntazaman her hafta intişar ederdi. Ve, ilk spor yazılarımızı burada yazmağa başlamıştık... Bundan sonra yevmi gazetelerde yazılar ya-

(Devamı 4/2 de)

"Son Posta,, nın bulmacası : 14 - (16)

Soldan sağa doğru:

- 1 — Haftanın günlerinden (9).
- 2 — Üseranın müfredi (4). Bülük (3).
- 3 — Erkek dadıların (7). Bir gıda maddesi (2).
- 4 — Eskiden Ve källere denirdi (5).
- 5 — Para dolabı (4). Başına .İ. geirse âla olur (2).
- 6 — Bir halife (3). Felâket (4).
- 7 — Takunya (5). Etter (4).
- 8 — Rusyada bir yarımağa (5). Bir harf (2).

- 9 — Mahrukut (7). Yabanc (2).
 - 10 — Olmamış (5).
- Yukarıdan aşağıya doğru:
- 1 — Bir kuş (7). Bir emir (2).
 - 2 — Bir nevi baston (3). İtgi (5).
 - 3 — Elektrik çingırağı (3). Gölgede kalan, iyi belli olmayan (5).
 - 4 — Bir nakli vasıtası (5). Bir komşumuz (4).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

5 — Nola (2). (Birçok) manasma gelen bir kelime (4).

6 — Türkiyenin garbi (6). Mülk (3).

7 — Bir isim (5). Bir harf (2).

8 — Ab (2). Erkek (2).

9 — Beraber (3). Sefareter erkânından biri (5).

10 — Sıkı (4). Çeketlere konulan sert ve kıldan mamul kumaş (4).

«Son Posta»nın tarihi tefrihası: 99

PATRONA HALİLİN AKİBETİ

Gani Efendinin yüreği az da ha ağzına gelecekti. Telâşlı telâşlı sordu:

— Ya kangı taraftan gittiler?
— Saraçhanebaşı kapısından eski ortalar yolu ile. [1]
Köse adam bir deli gibi kahvecinin yakasına sarılıp sarsaladı:
— Bre meded, bana şimdi bir beygir bulabilür misiz?

Hafız yoldaş ürktü:
— Telâş eylemen benim bu bama. Beygiri nideceksiz?

— Anlara yetişsem gerek. Kahveci dudağını büktü:

— Nafile zahmet eyliyeceksiz. Anlar şimdi saraya varmıştır!
İhtiyar bir kelime söylemeden dörtöl ağzına doğru koştu. Kahveci Hafız kollarını göğsüne çaprazlayarak ardından baka kaldı.

Dörtöl ağzında sürücü tatar çocukları vardı. Bunlar gelene geçene beygir kiralar, hayvanların kuyruğuna yapışıp yalnakla sokak sokak seğirtirlerdi.

Üçü beşi birden hayvanlarını çektiler, Abdülgani Efendinin beygirlerden birini seçmesini beklediler. Patronanın babası at seçecek halde değildi. Önüne gelen beygire atlayarak dürtüklendi.

Sadrâzâm Mehmed Paşanın oturduğu vezir sarayı önüne geldiği zaman bir kalabalıktan başka bir şey göremedi. Sarayın önündeki avlu kapıları kapanmıştı. Demir parmaklıklar önünde Patrona Halilin birlikte getirmiş olduğu kırk elli süvari vardı.

Abdülgani Efendi bunları kıyafetlerinden çabucak tanıdı: «Yazık, bu seferki meclise bir avuç adamla gelmiş!» diye acı ve iç burgucu bir üzüntü geçirdi. Altındaki beygiri sürücü çocuğa teslim ettikten sonra Patronanın muhafızlarına sokuldu:

— Halil ağa geldi mi yoldaşlar?

[1] Şehzade canlı önünden demek oluyor.

Birkaç ihtilâlcî başlarını salladılar:

— Geldi, geldi.
— Muslu yoldaş dahi geldi mi?
— O dahi geldi. Ali yoldaş dahi geldi.
— Şimdi içerideler mi?
— Belî, içerüdeler.
— !.....

Sokağın üst başından çatır çatır at nalı sesleri geldiği için hep birden dönüp baktılar. Gelenler kırk elli süvari kadar vardı. İhtiyar adam titriyerek bakınca gelenlerin başında dev gibi cüssesile «Urlu»yu tanımakta gecikmedi. Demek Urlu da geliyordu? Urlunun bu kadar kuvvetle gelmesi Halil ve muhafızlarla çarpışmak için miydi?

Urlu ve ardındaki adamları gittikçe yaklaşıyorlardı. İhtiyar, görünmemek için kapı önündeki kalabalık arasına katılmıştı ki, içeride, vezir sarayı dış merdivenlerinde bir telâş ve kokuşma oldu. Sadrâzâm kethüdası Mustafa Beyle kapıcılar kethüdası İbrahim ağa dış kapılara doğru seğirttiler, Mustafa Bey kapıcı muhafızlara yüksek sesle emir verdi:

— Bre Urlu ağa gelür, durman, kapuları açın!
Demir kapı kanadları sağır gürültüler çıkararak ardına kaldı dayandı.

Köse adam sokulduğu kalabalık arasından bakıyordu. Birdenbire yüreği çarpıttı: Esirci Şüca Çelebiyi Urlunun yanında görmüştü. Artık bu adamların Patronayı bugün mutlak öldürmeğe savaşıyorlarına şüphesi kalmamıştı.

Urlu ile esirci beygirden indiler, kendilerine ilerleyen Mustafa Beyin elini sıktılar. Esircinin gözlerinin «elifleri» bile gülmüyordu. Mustafa Bey kenara çekilip Urluya yol gösterdi:

— Buyurun ağa hazretleri. (Arkası var)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

MUDANYA HATTI KIŞ TARİFESİ

İstanbuldan 2/11/1942 Pazartesi günü kalkacak seferden itibaren mudanya hattında KIŞ tarifesinin tabiiğine başlanacaktır. Bu tarife göre postalar İstanbuldan Pazar, Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat 9.00 da ve Cuma, martesi 14.00 de kalkacak ve ertesi günler İstanbula döneceklerdir. Pazartesi, Çarşamba ve Cumartesi postaları Gemliğe kadar gider.. (980)

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

- 1 — 13 Kalem muhtelif demir ve pirinç malzeme mecburî teklif istemek suretiyle satın alınacaktır.
- 2 — Muvakkat teminat maktuan 700,—'dır.
- 3 — Teklif mektuplarının nihayet 13/11/1942 Cuma günü saat 17 ye kadar İdari şartname hükümlerine uygun bir şekilde Levazıma imza mukabilinde verilecektir.
- 4 — Bu işe aid şartname ve müfredat listesi Levazım Müdürlüğünde parasız olarak verilmektedir. İsteklî olanların fiat ve tekliflerini yukarıda yazılı gün ve saatte Levazım Müdürlüğüne vermeleri. (963)

«Son Posta»nın edebî romanı: 150

Erkeği Kadının Yarattır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Gönül, çok taşkın hareket ediyor. Her an onu kontrol imkânlarını bulamıyorum.

Korkuyorum, Gönülün hayatıma serptiği ışığı türlü endişeler karartıyor. Mes'udum, bedbah tum... Hislerim karma karışık.

Bunaldığım zamanlar, saadete koşuyorum. Onun yanında ihtirasların gürültüsü, kısa bir müddet için de olsa bana kendimi dinletmiyor.

.....
.....
.....
Dün gece köye geç geldim. İstasyondan çıktıktan sonra köşkerinin önünden geçerken, Semahati bahçede tek başına otururken gördüm. Gönül, misafirlerle Park gazinosuna gitmiş. Semahat:

— Biraz oturmaz mısın?
Dedi.

Bu teklifi memnuniyetle kabul ettim. Şezlonkları çam ağacının dibine çektik. Ne tuhaf?.. Artık eskisi gibi, Semahatin yüzüne bakamıyorum. Utandığım için mi? Yoksa, genç kopyasının yanında onu ihtiyarlamış bulmak korkusundan mı?

Köşkün antresinde yanan küçük ampülün ışıkları, dallar arasından bize kadar geliyor. Semahatin yaprak gölgeleri kırıp dıyan yüzünde bu akşam bir hüzmün seziyorum.

— Yalnızsın!
— Bilmem neden Vedad, bu gece, çok ısrar ettikleri halde, kendimde bir halsizlik hissettim, yürümeğe göze alamadım. Gönül sana da uğradı, beraber götürceklerdi. İstersen git, bulursun orada...

Son cümlede, sesi titrer gibi geldi bana... İçim burkuldu.
— Ben seninle oturmayı tercih ederim.
— Teşekkür ederim Vedad!..
— Gönül söyledi, yeni bir esere başlamışsın.. Memnun oldum, artık tembelliği bırak... Bu yeni eserinde gene ben var mıyım?

Baştan aşağı titredim. Yeni eser, Gönülün ısrarı üzerine ve kendi için hazırlanıyordu. Bu eserim, aşkıma terennüm edecekti. Ne müthiş bir haile oynuyoruz. İkisi de aynı hislerle dinliyecekler bunu. İkisi de kendileri için yapılmış, içinde kendileri var, sanacaklar.

— Evet, dedim.. Çalışıyorum artık... Her zaman olduğu gibi ilhamı gene senden alıyorum Semahat...

Ne korkunç yalan!

— Yeşilköye, sevinçle, heyecanla geldim Vedad! Fakat burası beni boğuyor. Nereye bakarsam, nereye gitsem, eski günlerimizi hatırlıyorum. Düşün biz burada çok mes'ud zamanlar yaşadık. Her köşede bir hatıra karışım çıkıyor. Bugün, size uğradım biraz. Bizim köşkün önünden geçerken, gayriihtiyari durdum. Uzun uzun, içinde tatlı gençlik yılları geçirdiğim odanın pencerelerine, bahçeye, havuza baktım.

İçini çekti:

— Kavgalarımız, sonra seni sevişim, evlendiğim gece bahçede buluşumuz..

Şiddetle başını salladı:

— Ooh, boğuluyorum Vedad! Gittikçe kendimi daha muztarib hissediyorum. Bu gece, hepsi gidip de yalnız kalınca, öyle fena oldum ki.. senin hâlâ beni sevdiğin, düşündüğün tesellisi de olmasa..

Ellerimi avuçları içinde bul

dum. Dudaklarına götürdü. Üzerim, iki damla yaş elimin üstünü yaktı.

— Bana hâlâ bağlısın değil mi Vedad!

Kalbim parçalanıyor.

Bu bedbaht kadını teselli vazifemdir. Ellerini dudaklarıma çektim.

— Birbirimizi çok sevдик Semahat!

— Hâlâ da seviyoruz Vedad! Bu büyük bir aşktır. Yirmi yıl devam eden bir sevgiye kim inanır? Vedad, senin büyüklüğünü şimdi anlıyorum. Büyük bir san'atkârsın! Etrafını çeviren hayranlar seni türlü maceralara sürükliyebilirlerdi. Halbuki, sen yalnız benim olarak kaldım! Bu feragati ölünceye kadar minnetle anacağım.

Yarabbi, bu ne müthiş bir vicdan azabı.. kıvranıyorum. Semahati bu gece bambaşka görüyorum, bir şeyler mi sezinledi? Beni kaybedeceğine mi anlıyor? Son zamanlarda bana hiç böyle davranmamıştı. Yaz gecesinin romantizmi mi bu? Gençliği elinden giden hassas bir kadının maziye tahassürü mü? Yoksa yaşanan kadınların, her çeşid ihtirastan sıyrılmış, manevî bağlılıklarının kuvvetlenmesinden doğan bir halet mi?

Birdenbire sordu:

— Yorgun musun?
— Hayır!

(Arkası var)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (400) dört bin lira olan (100) yüz ton ateş toprağı (çovalsız dökme olarak) (16.İkinciteşrin.1942) Pazartesi günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (300) üç yüz liralık muvakkat teminat ve kaanınun tayin ettiği vesailde birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müraacaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (940)

İZMİR HİKÂYESİ

UZAK HATIRALAR

HALİD ZİYA UŞAKLIGİL

— 6 —

Kahvaltı işi bittikten sonra Affan: — Hareme geçelim de hanım teyzemin elini öpeyim, demişti. Hanım teyzesinden maksad ennem idi. Hareme geçtik, o pek kibar edasıle anneme hürmet vazifesini gördü, annem de ona birçok iltifat etti. Ben onun böyle mazbut hallerine şahid oldukça şöhretinin bu ev halkında ne için tuhaf ve garib çocuk diye yayılmış olmasına bir mâna veremiyordum.

Biz tekrar selâmlığa dönmek üzere iken Kevser Hanımefendi: — Affan! dedi, sen bu akşam Halid Beyle beraber harem sofrasında bulunsan iyi olur.

O hemen cevap verdi: — Nicicğim! Bize bu akşam müsaade ediniz de selâmlıkta yiyelim. Halidi büyük babama bey enişteme tanıtayım. Ondan başka Türkçe dersim var. Hoca Salih Efendi adeti veçhile akşam yemeğine kalır, belki kanunî Cemal Bey de vardır...

Böylece karar verildi. Selâmlığa geçerken bahçede bir aralık Affan birdenbire durdu, parmağını dudaklarına götürerek bana: — Sus!.. Dedi. Adeta titreliyordu, parmağını dudaklarından çekerek güvercinliğe doğru uzattı, bana bir şey göstermek istiyordu.

— Ne var? Diye sordura.

— Görmüyor musun? Dedi.

— Kedil!.. Dedim. Adeta dişlerini gıcırdatarak: — Kuyruğu kesik sarı kedil!.. Güvercinleri gözetiyor. Şimdi tüfek elimde olsaydı onun hakkından gelir, kendisini arkadaşlarının yanına gönderirdim.

Hiç bir şeye vâkıf değilmişçesine arkadaşlarının nerede olduklarını anlamak istedim. — Onlar nerede? Diye sordum. Tekrar parmağını dudaklarına götürerek: — Sus!.. Dedi ve ilâve etti: — Onu bir ben bilirim bir de kedilerin allahlı!..

Gözlerinde öyle bir ifade vardı ki onun ne için tuhaf ve garib çocuk şöhretile anıldığını ifade ediyor gibiydi.

Lâkırdıyı değiştirdi. Haremle selâmlık arasındaki kapıyı açarken bana Türkçe hocasını anlatmağa başladı.

— Salih Efendi, dedi, nerede ise gelir. Biz onunla ders yaparken sen de dinler, bir yandan da kitablarımı karıştırırsın. İstanbul'da çıkan birçok mecmualar var; ondan başka romanlar, tiyatrolar, şiir kitabları. Birçok eski divanlar, Hurabat cildleri. Sen onu gördün mü?

Buna dair hiç bir fikrim yoktu, cevap vermiyerek geçtim. — O devam etti: — Benim asıl şiir söylemeğe hevesim var. Bir iki tane gazel bile yaptım amma Salih Efendi beğenmedi. Daha iyisini yaparsam sana okurum. Salih Efendi çok âlim ve yaman bir şairdir. Göreceksin ya, bilmediği yoktur. Arabca, acemce, helle türkçede eşî yoktur. Onunla beraber eski şairleri okuyuruz. Bugün Nedim divanından iki üç gazel okuyacağız. Bir yandan bana mânalarını anlatır, bir yandan vezinleri izah eder, takdi' usulünü öğretir. Sen Aruz ne demektir, takdi' nedir, bilir misin?

Yine cehlimi itiraf etmeği nefsime yediremedim. O benim sükûtumda tevakkuf etmiyerek yine devam etti: — Bunları sana sonra izah ederim. Göreceksin ya, bu Salih Efendi, pek şaşılacak bir adamdır. Kürd müdür, Arab mıdır, Acem midir, Türk müdür, yoksa hepsinden karışık bir şey midir. Bağdad, Basra yahud Musul taraflarından İstanbul'a gelmiş, orada kim bilir ne sebeble hükümetin gazabına uğrayarak İzmir'e nefyolunmuş. Ona hükümet bir maaş da veriyormuş. Casustur diyenler de var; amma bize ne?... Büyük babam ona pek iltifat eder, dolgunca bir aylık da verir. Bize bir zararı dokunmasın da... Ben ondan çok şeyler öğreniyorum, yakında ben de gazeller söyleyeceğim, hattâ bir de divan vücuda getirmek istiyorum. Başlıca merakım bu...

Bu tafsilâtı verirken selâmlık dairesine varmış oluyorduk. O'nun odasına çıkınca Salih Efendi

diyi orada bulduk. Bu adam iyice esmer, kuru, zayıf ve oldukça yaşlı idi; başından sarıklı fesini çıkarmış yazı masasının üzerine koymuş, cübbesini bir sandalyeye atmış ve bir koltuğa kurulmuştu.

Affan beni tanıtmaya başladı: — Halid Bey! Dedi; Akrabadan bir çocuk. İstanbul'dan yeni geldiler, yakında rüşdiyeye girecek. Müsaade ederseniz derste hazır bulunsun...

Salih Efendi: — Maşallah! Maşallah!.. Dedi; ve bana gülümsüyerek: — Dua ederim ki, küçük bey, sen de Affan Bey gibi çalışkan, zeki bir genç olursun.

Ders başladı. Salih Efendi biz girerken karıştırmakta olduğu Harabatın bir büyük cildini göstererek: — Bugün Ziya Paşanın terci'i nden birkaç parça okuyalım.

Ve hemen başladılar. Bu terci'i bende az çok âşına idim. Ayrıca basılmış bir nüshası bizde de vardı ve onu pek lezzetle okuyan babam, Saraçhanebaşındaki evimizde -ah! O güzel evimiz!.. O nun acısını bir türlü unutamıyordum. — bana da yüksek sesle okuturdum. Ben onların selis lisânını anlardım, ve insiyaki bir hisle mevzun olarak okuyarak babamdan: —Aferin Halid!.. Diye teşviklere nail olurdum.

Salih Efendi ile Affan bunları okurken büyük bir lezzetle dinledim, sonra Salih Efendi Nedim divanından bir gazel okudu, Affana okuttu, vezinleri izaha başladı, mısra'ları takdi' etti. Affana da tekrar ettirdi.

Bunlardan hiçbir şeyler anlamıyordum ve için için Affana nisbetle ne kadar geri, ne kadar cahil olduğumu hissederek bir acı duyuyordum: — Hiçbir zaman ona yetişemeyeceğim; diye büyük bir fütura kapılıyordum.

Ders uzun sürdü. Ben sıkılmadım. Affan bir yandan ders yapıyor, bir yandan böbürlenerek gözünün ucile beni süzüyordu.

Nihayet akşam olurken kapıya uruldu, Arnavud Süleyman içeriye girerek: — Yemek çıkı-

yor! Büyük Beyefendi sizi bekliyor!.. Dedi.

Hep beraber kalktık ve yemek odasına geçtik.

Büyük Beyefendi, Kerim Behçet Beyi birinci defa olarak görüyordum. Salime Hanım ve Affan kadar büyük torunların dedesi olan bu adam çok yaşlı olmak lâzımgelirdi; fakat tamamiyle ağarmış saçına, sakalına rağmen hâlâ pek dinç görünüyordu. Salih Efendiye hürmet makamında ayağa kalkınca uzun boynu, dimdik endamını gördüm ve birden hakkında bir sevgi duydum. O hâlâ kim bilir nerelerde mutasarrıflık, hangi vilâyetlerde defterdarlık hayatından kalma bir vakar, hattâ kibri andıran bir azamet sahibi olmakla beraber pek mütefittir idi, beni yanına çağırıyor. Ben onun elini öptüm, o benim yanağıma okşadı, kulağıma hafifçe çekti ve yavaşça: — İnşallah Affanla iyi arkadaşlık edersen. O biraz tuhaf, biraz garib bir çocuktur amma pek iyi yüreklidir; dedi.

Yine o tabirler!..

Bir kenarda sinerek oturan biri daha vardı. Affan beni ona da götürdü, «Eniştem Şevket Kemal Bey» diyerek... Onun da elini öpmek lâzımgeldi, fakat bu vazifeyi biraz irkilerek yaptım. O ince uzun kavruk vücudlu, ancak otuz yaşlarında bir adamdı. Onu görür görmez içimden: — İşte, Naciye babasına çekmiş. Ona benziyor; dedim.

Sonra bu adamın gözlerinde öyle bir mâna vardı ki beni üşüttü: — Kurnaz, mürâi, hile ve de-sise yapan bir adam olmalı; diye kendimce bir karar verdim.

Bu evde sıfatı bir iç güveği sıfatında ibaret olan bu adam biz içeriye girerken kayınbabasının bir davasına dair izahat vermekle meşgul idi; ilk merasim bittikten sonra Kerim Behçet Bey ona bakarak: — Sonra? Diye izahatın arkasını istedi; ve Hoca Salih Efendiye hitab ederek: — Kanunî Cemal Beyi bekliyoruz, nerede ise gelir. O vakite kadar müsaade ederseniz Şevket Kemal Beyden şu işi anlayalım; dedi.

Pek muntazam konuşan bir dava vekili natukiyetile o: — Efendimiz, bunun üzerine... Diye başladı.

Ne davayı, ne de onun iza-

Bulgar takımı Fenere

2-1 mağlûb oldu

Sofyanın Leviski takımı dün Fenerbahçe ile yaptığı maçı da 2-1 kaybetti. Artık dava halledilmiştir. Sofyanın kral kupası galibi ve lig şampiyonu için şehrimizde kazanabileceği tek maç kalmamıştır. Çünkü bugün Leviski Fenerbahçe stadında (ki bu saha onlar için büsbütün yabancı gelecektir). Fenerbahçe - Beşiktaş muhteliti ile oynuyacaktır. Şayed iki klüp idarecileri yapacakları kuvvetli bir muhtelit takım için aralarında ihtilâfa düşmemişlerse, Leviskinin kazana-bileceği maç her halde bu oyun olmayacaktır.

★

Leviski - Fenerbahçe maçı İstanbulullular için garib bir sürpriz oldu. İlk olarak sahaya çıkan Leviski, (sarı - kırmızı) forma giymişti. Bu manzara stadi dolduranlara bu mevsim görmekten mahrum kaldıkları Galatasaray-Fenerbahçe maçını hatırlattı.

Mutad merasimde Fenerbahçeliler güzel bir buketle sahaya çıktılar, iki taraf arasında yapılan merasimden sonra oyun başladı. Yerli takımlara karşı kullandığı taktiği aynen tatbik eden Fenerbahçeliler, ani bir hücumla Leviski kalesinde uyandırdıkları ilk kargaşalığın ikinci dakikasında Nacinin şütile birinci golü atıldı. Bu kadar çabuk, hattâ henüz beklenmedik anda yapılan sayıdan sonra Leviski takımının bu maç için artık hevesi bile kalmamıştı demekte yanlışlık

hatını anlamadım, o söyledikçe Kerim Behçet Bey harifçe başını sallayarak memnun olmamış bir mâna ile dinledi, dinledi; belki daha devam olunacaktı, birden kapı açıldı. İçeriye zayıf, hasta benizli, sarışın, seyrek sakallı, pek iyi kıyafetli birisi girdi; hep ayağa kalkıldı, Affan yavaşça kulağıma: — Kanunî Cemal Bey! Dedi; Onu bir dinlesen banyılırsın...

(Arkast var)

H. Z. Uşaklıgil

yoktur. Bu sayıdan sonra Leviski takımını kendi müdafaa hatlarında tophyan Fenerbahçeliler, hücumlarını durmadan devam ettirdiler ve 26 ncı dakikada gene Nacinin şütile ikinci golü yaptılar.

Bu sayıdan sonra oyun alabileceğine hızlandı, o kadar ki Fenerbahçenin her hücumunu büyük heyecanla takib eden seyirciler zaman zaman âdetâ dakikalarca soluksuz kaldılar, fakat buna rağmen yeni sayı olmadı, devre 2-0 Fenerbahçenin lehinde bitti.

İkinci devrenin başlamasıyla Sofyanın maruf takımı Leviskinin neticeyi kurtarmak için gıştığı gayret maçı sonuna kadar devam etti. Fenerbahçenin şöhretli oyuncusu emektar Büyük Fikretin bütün nazarları üzerine çeken hareketlerine rağmen oyun bir türlü Leviskinin tazyikinden kurtulamıyordu. Herhalde Bulgar dostlarımız da kabul edeceklerdir ki, bütün bu hâkimiyete rağmen hücum hatlarında beklenen neticeyi alacak, Fenerbahçeliler kadar ayaklarına çabuk kim-seleri yoktu. Leviskinin gözümüzden kaçmıyan iki kuvvetli mühacim mi sağıc ile, merkez mühacimleri idi. Fakat onlar da çok defa yakaladıkları golleri kaleye değil, dışarıya yapıyorlardı. Bilhassa ikinci devredeki bazı güzel hücumları ve hattâ devamlı tazyikleri bir futbolbolden ziyade pinpon oyununu hatırlatıyordu. Al, ver.. Fenerbahçe, müdafası bu kadar bunaltıcı bir tazyik içinde iken mutlaka bir gol yiyecekti ve o an 23 üncü dakikada geldi. Leviski solucunun şütile ilk ve son sayı yapıldı, oyun da 2-1 Fenerbahçenin galibiyetile bitti.

Misafir takım dün kadrosunda bazı yer değişiklikleri yapmıştı.

Fenerbahçe: Cihad - Muammer - Murad - Ömer, Ali Rıza, Aydın - K. Fikret, Naci, Müjdat, B. Fikret, Halid.

Hakem: İ. Spordan Sami Açık - Öney. Ömer Besim

Memleket Haberleri

İzmirde

İzmir turistik yollarında hummalı faaliyet devam ediyor, bir çoklarının inşası bitmek üzere

İzmir (Hususi) — İzmir turistik yolları kanunu yürürlüğe girдикten sonra vilâyetimizde temin eylediği feyizli eserler günden güne çoğalmaktadır. Cümhuriyetin on dokuzuncu yıldönüründe İzmir turistik yollar şebekesi ne iltihak eden yollar şunlardır:

1 — Paralı köprüden Bayraklıya kadar devam eden 3600 metrelik parke döşeme yolu..

Yıllardanberi bozuk bir manzara arzeden Karşıyaka yolunun bu parçası esaslı olarak parke halinde inşasına karar verilmiş ve 138 bin lira sarfiyle bu iş ikmal edilmiştir.

2 — İzmir - Bergama yolunun son zamanlarda geçid vermiyecek derecede bozulmuş olan Bergama yakınındaki 4 kilometrelik kısmı 29 bin lira sarfiyle ikmal edilmiştir.

3 — Turistik yolların en mühim eserlerinden biri olan Arapçı - Selçuk yolu da ikmal edilmiştir. Fennin en son icablarına uygun bir şekilde tanzim olunan proje mucibince evvelce müteahhid marifetiyle sarfolunan 110 bin liradan başka emaneten sarfolunan 280 bin lira ile 20 kilometrelik bir şose ikmal edilmiş bulunmaktadır.

4 — Turistik yollar programına alınan İzmir - Torbalı yolunda çalışmalar hummalı bir faaliyetle devam etmektedir. Bu yolun bozuk olan 30 kilometrelik kısmından yirmişe 150 bin lira mukabilinde esaslı surette tamir edilmek üzere iki müteahhide ihale edilmiştir.

5 — Tepecik - Asri mezarlık yolu:

Asfalt olarak inşası tekarrür eden bu yol 35 bin lira mukabilinde müteahhide verilmiştir. Alt yapısı için ihzarata başlanmıştır. Şösesi ikmal edildikten sonra önümüzdeki ilkbaharda asfaltına başlanacaktır.

Şikâyetler İhtiyaçlar

Karabük fabrikası kantininde gazete neden sattırılmıyor?

Karabükte gazete bayiliği yapan bir vatandaş bize geldi, şu şikâyetini bildirdi:

— Karabük, Demir - Çelik fabrikası sebebiyle en münevver kazalarımızdan biridir. Halkın büyük kısmını memurlar, mütehassıslar teşkil eder. Ben fabrikada bulunan müşterilerimin daha rahat bir şekilde gazete okularını temin için gazete ve mecmuaları fabrikaya kadar götürürüm. Öğle paydosunda kantin binasında satmak isterim. Fakat nedense bu satış menediliyor, sebebini sorduğum zaman ise bana şu basit cevap veriliyor:

«— Gazeteyi alan işçi iş başında çalışmaz!»
Alâkadarların bilhassa nazarat dikkatini celbederim.

Ziraat müsteşarı Lüleburgaz devlet çiftliğini gezdi

Edirne (Hususi) — Ziraat müsteşarı Abidin yanında ziraat umum müdürü olduğu halde Lüleburgaz devlet çiftliğine gelmiştir. Umumî müfettiş vekilimiz Salim Gündoğan ziraat veteriner müşavirleriyle Trakya bölgesinin ziraat durumu vaziyetlerini görüşmüşlerdir. Devlet çiftliğinin istihsal faaliyeti hakkında çiftlik müdüründen izahat alan müsteşar Trakya bölgesinde tohumlukların vaktinde ve süratle dağıtılmasından ve çiftçilerin ekim faaliyetlerinden çok memnun olmuştur.

Kaştta

Kaza parti kongresi yapıldı, bilhassa okul ve öğretmen ihtiyacı üzerinde dikkatle duruldu

Kaş (Hususi) — Kaza C. H. P. Kongresi yapılmış, idare heyetine Avni Erdem, Mehmed Yücesan, Kadri Öztürk, Tefik Serin Durdalı, Lütfi Arısan, Reşat Gürsoy seçilmişlerdir.

Kongreye Yusuf Erdil riyaset etmiş ve Ebedî Şefin hatırasını tazimen bir an sükût edilerek ihtiramatta bulunulmuştur.

Bunu müteakib memleketin dilekleri görüşülmüş, bilhassa mekteb vaziyeti üzerinde durulmuş - tur. Nüfusuna ve çocuk adedine göre mektebi olmayan kazaımızda mevcut mahdud miktardaki mektebinde öğretmensiz olması nazarı dikkate alınmıştır.

Devlet hissesini geciktirmeden ofis anbarlarına teslim eden müstahsil köylümüzün tohum ihtiyacı vilâyet makamının dikkat nazarına arz edilmek üzere tesbit edilmiştir.

Bu ve mümasili aynı mahiyette mübrem diğer delik ve ihtiyaçlar hususunda valimiz Haşim İşcanın alâkasını ve kaymakamımızın ilgisini kaza halkımız tabî görmektedir.

Kongre vilâyet kongresine iştirak edecek mümessili olarak son 4 devredir Kaşı temsil eden Antalya avukatlarından Kâzım Azmet Genci ve hususî muhasebe memurlarından Kâzım Uysal seçmiştir.

Kâzım Azmetin bu temsil vazifesini her devrede muvaffakiyetle başarmış olduğunu takdir eden kongre bu murahhası hakkında iyi temennilerini izhar etmiştir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Kepürtepe köy enstitüsü müdürlüğüne tayin edilmiş olan Trabzon maarif müdürü İhsan Kabaşay şehrimize gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

Spor müsahabesi

(Baş tarafı 3/1 de)

zılmağa başladı.

İdman mecmuası kapandıktan sonra Said Çelebinin Spor Âlemi mecmuası çıkmağa başladı. Bu mecmuada başyazarı Bürhan Felekti. Bu, gazetenin ömrü uzun oldu ve, Türk spor âlemine geniş manada faydaları dokundu. Aynı zamanda spor edebiyatı bakımından da lisan tekemmüle uğradı.

İlk çıkan İdman mecmuasile Spor Âlemi yazıları arasında küllî farklar vardır. İdman mecmuasındaki yazılar ne kadar ağdalı ve, munkabiz ise Spor Âlemindeki yazılar o derece sade ve, tekemmüle yüz tutmuş halde idi.

Spor Âlemi intişar ederken ben, «Türk Genci» namile bir spor mecmuası neşrettim. Bilâhare «Maç» ismile büyük ve, olgun mündericatlî bir spor mecmuası daha çıkardım. Fakat ne yalan söyleyeyim; Said Çelebinin Spor Âlemi mecmuası karşısında tutunamadım. Benden sonra Yusuf Ziya; (eski Denizbank müdürü) bir spor mecmuası çıkardı ve, epeyce zorlandı. Lâkin bu mecmua da, Spor Âlemine karşı dayanamadı, kapandı.

Hülâsa, Spor Âlemi mecmuası Türk sporculuğuna hâkim neşriyatile kaldı.

★

Umumî Harbden sonra spor yazıları, yevmî gazetelerde yavaş yavaş yer bulmağa, revaç görmeğe başladı. Aylıklı olarak yevmî gazetelerle de ilk yazı yazar ben, ve, Eşref Şefiktir. Mihranın Sabah gazetesinde Bürhan Felektir. Mehmed Fetgeri, Ali Seyfi gibi sporcu ve, yazar arkadaşları da ilk yazarlar meyanına koymak lâzımdır. Ali Seyfi merhum, Donanma mecmuasının spor sayfalarında bir sürü ilmi makaleler neşretmiştir. Ali Seyfinin Tercümanı Hakikatte de spora aid tenkid yazıları vardır.

Görülüyor ki, yarım asra yakın bir zaman içinde ilk spor yazarlığı hamlesini yapanlar pek mahduddur. Üç beş kişiden ibarettir. Ve, bu üç beş kişi cümhuriyet devrine kadar sekiz on olmamıştır.

Cümhuriyet devrinden sonra sporlara fazlaca ehemmiyet ve himaye verildiğinden neşriyat genişledi. Müteaddid spor mecmuaları çıkarıldı. Ve, yevmî gazetelerde aylıklı spor muhbirleri, spor muharrirleri yer aldılar. Yirmi sene zarfında bugün, adedleri epeyce çoğalan spor muharrirleri türedi.

Fakat bugünün spor muharrirleri yevmî gazetelerdeki havadis muhbirleri gibi aktüalite veren yazarlardır. Spor ilmi hakkında tettebbüleri yoktur. Amprik yetişmiş bilginlerdir. Yazıları da bu, çeşninin haricine kamamaktadır. Spor ve, beden terbiyesi şubesi ilmîne vukufu olarak yazı yazan bilmem var mıdır?..

Bugün, eski ve ilk hamleyi yapmış olan spor yazarlarından bir kısmı rahmeti rahmana kavuştu Bir kısmı çekilip gitti. Orta da Eşref Şefik dostumla, Bürhan Felek var. Eh!. Beni de sayarlarsa üç kişi var...

Ha! Sadun Galibi unuttum. Şimdi, Bürhan Felek gibi fıkra yazarı olan Sadun Galib de, bizden sonra gelen önemli bir spor yazarıdır. Bizler ilk hamleyi yaptıktan sonra Sadun, ortaya çıkmıştı. Kıymetli bir spor muharriridir.

Spor muharriri olmakla spor muhbirleri olmak arasında fark vardır. Maalesef Türk matbuatı spor muharrirlerinden mahrumdur. Çünkü muharrir olmak bir ilim şubesine, ve, o şubenin ilmiyatile meşgul olan adam demektir.

Spor muhbirisi ise, gördüklerini gazetesine elifi elifine veren adam demektir. Bu, kabil matbuat mensubları ise bugün o kadar bollandı ki, yevmî gazetelerimiz ucuzca işlerini görür oldu.

Yarım asra yakın bir zaman içinde spor muharriri yerine spor muhbirisi yetişmiştir... Muhit bu, verimi vermiş demek... Buna da şükretmeli değil mi?..

Acaba neden spor muharriri ve mütehassısı yerine daha ziyade spor muhbirisi yetişti?..

Bunun sebepleri mütenevvi değildir, birdir: Türkiye sporu yirmi senedir amatörlük perdesi al-

İktisadî tetkikler

(Baş tarafı 5/1 de)

ifade edilmekte imiş: 17 bin ağır 25 bin küçük çapta top; 13 bin siper havanı; 9500 tank; 300 bin makineli tüfek.. bu, geçen yıla aid verilen rakamlardı. 1942 yılı silâh imalâtına aid hiçbir resmî rakam verilmiş değildir. Anlaşılın Birleşik Amerika hükümeti, propaganda kasdile de olsa, silâh imalâtı hakkında yuvarlak rakam vermenin fena neticeler tevliid ettiğini ve düşmanlarının işine yaradığını görmüş olacak ki, artık bunlardan sarfınazar etmiş bulunuyor.

★

Tekrar edelim: Birleşik Amerika istihsal kudretinin nazarı itibara alındığı takdirde ordaki harb istihsalâtının, henüz en yüksek mertebeye varmaktan bir hayli uzak olduğunu tahmin etmek, hiç de güç bir şey değildir. Amerikanın harb gayretleri, harb istihsalâtı, harb kudreti cidden korkunçtur. Bu muazzam harb makinesinin harekete getirildiği zaman ne kadar korkunç olduğunu bilen Japonya, henüz daha Amerika hazır olmadan ağır baskınla, düşmanı harb dışı kılmak istemişti. Fakat bu tahminler ve hesaplar tahakkuk etmedi. Şimdi artık zarurî olarak Japonya da, uzun bir harbi göze almak, ve gittikçe büyükmekte olan Amerikanın harb istihsalâtını hesaba katmak mecburiyetindedir.

tında profesyonellikle yaşadı. Bundan ötürüdür ki, spor müesseselerimiz millî ve ilmî bir mahiyet arz etmekten uzak oldular. Ve, gene bu sebeplerden dolaydır ki, spor mütehassısı muharrirleri yerine spor muhbirleri türedi. Ve, bu muhbirler, yukarıda vasıflandırdığım Türk sporunun ilâncısı mahiyetinde kaldılar. Allah berterinden saklasın!

Fakat işin tuhafı şudur ki; ilk spor muharrirliğini yapan ve, sağ olan bir iki kişi her nedense daha hâlâ bezirgânlaşamadılar. Yazılarında da, sözlerinde de, mevkilerinde de olduğu yerde duruyorlar. Çok garib değil mi?

M. Sami Karayel

